

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

21 Σεπτεμβρίου 2018

**Διευκρινίσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
για θέματα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης**

Σε συνέχεια ανακοίνωσης, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2018, για το θέμα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και επειδή αναφέρθηκε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει καθυστερήσει με τον διορισμό σχολικών βοηθών/συνοδών, το ΥΠΠ επιθυμεί να ξεκαθαρίσει ότι:

Με βάση τις ανάγκες που δηλώθηκαν (την καλοκαιρινή περίοδο) από τις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ), τον Αύγουστο 2018 το ΥΠΠ προέβη σε όλες τις δέουσες ενέργειες και προσλήφθηκαν 60 πρόσθετοι σχολικοί βοηθοί/συνοδοί για τη σχολική χρονιά 2018-2019.

Ωστόσο, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν λόγω έκτακτων αναγκών, οι οποίες προέκυψαν από νέες εγγραφές, μετέγγραφες, κυρίως για λόγους μετοίκησης, νέων παραπομπών καθώς και ενστάσεων στις ΕΕΕΑΕ, το ΥΠΠ βρίσκεται ήδη σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών για περαιτέρω αύξηση των θέσεων σχολικών βοηθών/συνοδών των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Συγκεκριμένα, για τον σκοπό αυτό, την προσεχή Τετάρτη, 26 Σεπτεμβρίου 2018, θα συνεδριάσει έκτακτα το Υπουργικό Συμβούλιο, υπό την προεδρία του Προέδρου της Βουλής, λόγω απουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας στο εξωτερικό.

Οι αναφορές στα ΜΜΕ ότι κάποια παιδιά παραμένουν στο σπίτι, οφείλονται στο γεγονός ότι οι γονείς τους αμφισβητούν τις αποφάσεις των ΕΕΕΑΕ για το πλαίσιο φοίτησης του παιδιού τους ή για

τον τρόπο στήριξής του από βοηθητικό προσωπικό ακόμη και για το ποιο άτομο θα εξυπηρετεί τις ανάγκες του.

Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας βρίσκεται στη διαδικασία μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης Νομοθεσίας και των πρακτικών που ακολουθούνται στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Τον Μάρτιο 2018, υπογράφηκε η Επίσημη Συμφωνία/Βοήθεια με την Ομάδα Στήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Structural Reform Support Service), με σκοπό τη μελέτη, από εμπειρογνώμονες, του υφιστάμενου συστήματος παροχής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και την υποβολή εισηγήσεων για τη διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής και ενός νέου νομικού πλαισίου.

Οι εμπειρογνώμονες από τον Ευρωπαϊκό Φορέα για την Ειδική και Ενιαία Εκπαίδευση επισκέφτηκαν τον Φεβρουάριο και Μάιο 2018 την Κύπρο. Ενημερώθηκαν από λειτουργούς του ΥΠΠ για τη νομοθεσία και τις υφιστάμενες πρακτικές παροχής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, επισκέφτηκαν σχολεία, συνάντησαν τις δύο Επιτρόπους (Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού και Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) και είχαν ξεχωριστές συναντήσεις με γονείς, εκπαιδευτικούς και οργανώσεις αναπήρων. Όλοι οι εμπλεκόμενοι είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν εκ νέου τις απόψεις τους και να δώσουν γραπτά υπομνήματα στους εμπειρογνώμονες. Οι εμπειρογνώμονες θα βρίσκονται στην Κύπρο αρχές Οκτωβρίου 2018. Σε συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα ανακοινώσουν τις προκαταρκτικές επισημάνσεις τους, θα ακούσουν, εκ νέου, όλες τις απόψεις και ακολούθως θα καταθέσουν τις τελικές εισηγήσεις τους.

Το ΥΠΠ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, μελετά, επίσης, το ενδεχόμενο έγκρισης 20 νέων θέσεων Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων, οι οποίοι θα ενισχύσουν το έργο της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και ιδιαίτερα τις ανάγκες που αφορούν στις ΕΕΕΑΕ.

Τονίζεται, τέλος, ότι μοναδικός γνώμονας όλων των ενεργειών του ΥΠΠ είναι η αποφυγή του περιορισμού ή του αποκλεισμού των παιδιών στη βάση της όποιας αναπηρίας. Πάγια στόχευση είναι η πλήρης και ίση συμμετοχή στην εκπαίδευση όλων ανεξαιρέτως των παιδιών.

Σημ.: Επισυνάπτεται κείμενο, στο οποίο δίνονται λεπτομέρειες για τις διαδικασίες που ακολουθούνται για τον χειρισμό θεμάτων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

**Διαδικασίες που ακολουθούνται από το ΥΠΠ
στον χειρισμό θεμάτων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης**

Όσον αφορά στις ενέργειες του ΥΠΠ για τον χειρισμό θεμάτων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, το Υπουργείο επιθυμεί να ενημερώσει ότι:

Το ΥΠΠ στηρίζει τα παιδιά με ειδικές ανάγκες στη βάση των αξιολογημένων τους αναγκών. Σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, σε κάθε επαρχία καθιδρύνονται **Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ)**, οι οποίες αποτελούνται από έναν/μία Πρώτο/η Λειτουργό Εκπαίδευσης του Υπουργείου (Πρόεδρο), έναν/μία εκπρόσωπο της οικείας βαθμίδας εκπαίδευσης του Υπουργείου, ανάλογα με την περίπτωση, έναν/μία εκπαιδευτικό ειδικής εκπαίδευσης, έναν/μία εκπαιδευτικό ψυχολόγο, έναν/μία κλινικό/ή ψυχολόγο, έναν/μία κοινωνικό/ή λειτουργό και ένα/μία λογοπαθολόγο.

Οι ΕΕΕΑΕ προχωρούν στη σύσταση πολυθεματικών ομάδων αξιολόγησης με σκοπό την αξιολόγηση των αναγκών των παιδιών και την παροχή κάθε στήριξης, η οποία είναι απαραίτητη για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών τους. Οι όποιες αποφάσεις των ΕΕΕΑΕ, για το πλαίσιο φοίτησης ενός παιδιού ή για τον τρόπο στήριξής του από βοηθητικό προσωπικό (σχολικός/ή βοηθός/συνοδός), λαμβάνονται στη βάση των εισηγήσεων των μελών της πολυθεματικής ομάδας που αξιολογούν το παιδί.

Η παροχή βοηθητικού προσωπικού (σχολικός/ή βοηθός/συνοδός) βασίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια, τα οποία έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με τα συγκεκριμένα κριτήρια σχολικοί βοηθοί/συνοδοί παραχωρούνται στα παιδιά, τα οποία δεν αυτομεριμνούνται, παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα επικοινωνίας και για τα οποία τίθενται σοβαρά θέματα ασφάλειας. Οι σχολικοί βοηθοί/συνοδοί μπορούν να εξυπηρετούν τις ανάγκες ενός ή και περισσότερων παιδιών. Οι σχολικοί βοηθοί/συνοδοί δεν έχουν εκπαιδευτικά καθήκοντα. Την ευθύνη για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των παιδιών, τη συναισθηματική στήριξή τους, την απλοποίηση του διδακτικού υλικού, ακόμα και για την τυπική παιδονομία, την έχουν οι εκπαιδευτικοί. Σημειώνεται ότι ο όρος «αποκλειστικός/ή», «ατομικός/ή» σχολικός βοηθός/συνοδός, στον οποίο γίνεται συχνά αναφορά, δεν προβλέπεται στη νομοθεσία.

Μετά την απόφαση της ΕΕΕΑΕ για παροχή σχολικού βοηθού/συνοδού, το ΥΠΠ ενημερώνει την αρμόδια Σχολική Εφορεία, ώστε να ακολουθηθούν από αυτήν οι νενομισμένες διαδικασίες για

πρόσληψη του βοηθητικού προσωπικού. Η ομάδα πρόσληψης του εν λόγω προσωπικού αποτελείται από τέσσερα μέλη της Σχολικής Εφορείας, έναν/μία εκπρόσωπο του σχολείου, έναν/μία εκπρόσωπο του ΥΠΠ και τους γονείς του παιδιού.

Σε κάποιες περιπτώσεις, και μετά από εισήγηση των ειδικών της πολυθεματικής ομάδας αξιολόγησης, αποφασίζεται η φοίτηση του παιδιού σε Ειδική Μονάδα. Τα παιδιά, τα οποία φοιτούν σε Ειδική Μονάδα, είναι εγγεγραμμένα στο μαθητολόγιο της γενικής τάξης, στην οποία ανήκουν και εντάσσονται, ανάλογα με τις δυνατότητές τους, σε διάφορα μαθήματα. Όλα τα παιδιά που φοιτούν στην Ειδική Μονάδα εντάσσονται στη γενική τάξη και ακολουθούν το πρόγραμμα της τάξης, στην οποία είναι εγγεγραμμένα, συμπεριλαμβανομένων εκδηλώσεων και εξωσχολικών δραστηριοτήτων. Σημειώνεται ότι υπάρχουν περιπτώσεις παιδιών, τα οποία φοιτούν κανονικά στις τάξεις τους και στηρίζονται από το εκπαιδευτικό προσωπικό της Ειδικής Μονάδας μόνο στα Ελληνικά και τα Μαθηματικά. Τα παιδιά των Ειδικών Μονάδων δεν περιθωριοποιούνται και δεν αρνείται κανείς το δικαίωμά τους στην εκπαίδευση. Για κάθε παιδί ετοιμάζεται Ατομικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και όλοι/ες οι εμπλεκόμενοι/ες εκπαιδευτικοί εργάζονται με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών τους αναγκών.

Οι γονείς έχουν το δικαίωμα να παρίστανται κατά την αξιολόγηση του παιδιού τους και να ενημερώνουν την ΕΕΕΑΕ για τις απόψεις τους αναφορικά με τον τρόπο στήριξής του. Έχουν, επίσης, το δικαίωμα να υποβάλουν ένσταση κατά της οποιασδήποτε απόφασης της ΕΕΕΑΕ και, σε περίπτωση που η ΕΕΕΑΕ εμμένει στην απόφασή της, έχουν δικαίωμα ένστασης προς την Κεντρική Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΚΕΕΕΑ), η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για να εξετάζει τις ενστάσεις κατά των αποφάσεων των ΕΕΕΑΕ.

Με βάση τη Νομοθεσία, στην ΚΕΕΕΑΕ μετέχουν ο/η Γενικός/η Διευθυντής/τρια του ΥΠΠ ή εκπρόσωπός του/της, οι Διευθυντές/τριες όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης ή εκπρόσωπός τους, ο/η προϊστάμενος/η της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, ένας/μία Επιθεωρητής/τρια Ειδικής Εκπαίδευσης, ο/η Διευθυντής/τρια Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας ή εκπρόσωπός του/της, ο/η Διευθυντής/τρια του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή εκπρόσωπός του/της.

Οι απόψεις των γονέων είναι πάντα σεβαστές. Οι όποιες αποφάσεις των πιο πάνω Επιτροπών λαμβάνουν υπόψη την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των παιδιών, στη βάση των εισηγήσεων των ειδικών που τα αξιολογούν.